

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

28. Decisio Sacræ Rotæ Romanæ coram R. P. D. Bichio. Gerunden.
Capellaniæ. Veneris 27. Ianuarii 1645.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

Decisiones Nouissimæ

240

immisus Angelus Nucchellus vigore quarundam literarum Apostolicarum sive Gratia Expectativa ad collationem, & prouisionem Episcopi Lucen, sub datum Romæ apud S. Petrum anno 1486. Kalend. Novemboris, & tamen effectuatio requiritur.

8. Nec est attendenda sententia Ordinarij de dicto anno 1491. in qua fuit pronuntiatum dictum Bartholomaeum Sandonium praesentatum per Parochianos esse instituendum, & confirmandum ad dictam Ecclesiam, nullumque ius copertere Hieronymo de Balbanis à Se de Apostolica prouolo uti de referatu. Quia non iustificatur ex actis, nec fuit effectuata ex quo institutus in ea nunquam fuit in possessione, sed dictus Nucchellus, qui cum ante sententiam esset in possessione, vigore Gratiae Expectativa illam continuauit ex eodem iitulo primæ, ut ex inventario, & consignatione bonorum existentium in Sacristia, & Domine Ecclesia configuratorum per Capellanum Petro de Nucchellis Procuratori, ex locatione facta ab eodem uti Rectore de redditibus Ecclesie, & ex permutatione domus ab eo facta uti Rectore cum licentia Ordinarij. Nec dicta sententia fuit lata citato Promotore Fisci de cuius interesse agebatur, & dicto Nucchello legitimo contradicente, & possidente ex supradictis, minime ex resignatione facta ab eodem Sandonino Nucchello cum reservatione pensionis probatur effectuatio dictæ sententiae, quia etiam non possessor edere potest ius, quod habet, seu habere pretendit in beneficio, ut bene per Rotam dec. 564.n. 10. vers. quamvis auem. pari. 4. diu. considerata præcipue modicitate pensionis 9. ducat. sibi referuata super fructibus anni redditus scit. 200. circiter, id est talis sententia, etiamsi Ordinarij, & canonizatoria Iurispatronatus, cum non appareat effectuata, non debet attendi, ut dixit Rota dec. 169. n. 3. lib. 3. p. 3. diu. coram Cardin. Caual. dec. 159. num. 3. dec. 560. ante finem coram eodem, coram Burato dec. 168. n. 18. in Aulana Iurispatronatus 7. Ianij 1618. coram D. Cardin. Panzirolo, ubi ex Capit. 7. Se. apb. & aliis ibi allegatis firmatur non stari assertioni Episcopi, quod Beneficium sit de Surepatronatus in Ecclesia præjudiciu, præfertur si emanauit, non citato Promotore Fisci, de cuius interesse agitur, idemque dixit Rota dec. 197. num. 50. & seqq. part. 5. recent. vbi, quod debet etiam ex actis constare cognitum fuisse de Iurispatronatus. Et in terminis, quod sententia Ordinarij canonizatoria Iurispatronatus non effectuata non debet attendi, late fuit firmatum in Barbinonen. beneficio 26. Ianij 1643. coram R.P.D. meo Carrillo. Iguit cum dicta sententia lata ab Ordinario de anno 1491. super prima institutione Bartholomei Sandonini, non habuerit effectum, nec fuerit lata citato Promotore Fisci, & dicto Nucchello, sed Balbano prouolo Apostolico ex capite reservationis, non potest dici, quod tanquam lata super statu Beneficij facit ius contra omnes, ut supponitur in decisione in hac causa.

9. Nec potest pretendi, quod saltem suffrageatur Quadragesimaria, cum deficiat, fama quæ probetur ex enunciatiis Rota coram bon. mem. Cocino dec. 209. num. 3. coram Cardin. Caual. dec. 560. sub n. 2. & dec. 494. n. 4. part. 3. rec. Enunciatiæ sufficienes non adsunt, cum requiratur, quod sint plures, & supra centum annos, Rota coram bon. mem. Burato dec. 178. num. 14. decif. 295. n. 6. part. 1. recent. & in Mediolanen. iurispatronatus 8. Ianij 1618. coram bon. mem. Piruanou inter impressus apud Viulan. de Iurepatronatus dec. 73. n. 2. & 3. Unde cum probetur Centenaria, quia sunt demanda supradictæ Præsentationis de annis 1562. 1421. & 1491. Nec relevet Quadragesimaria, cum Fama deficiat, non adest ordinaria probatio, quatenus Concilium Tridentinum non intraret.

10. Neque ad probandam famam suffragatur Partita extracta ex Quaderno beneficiorum Diocesis Lucanæ

compilato, ut asseritur anno 1560. vbi dicta Ecclesia S. Andreæ enunciatur de Iurispatronatus. Nam ultra quod partita non est recognita, neque legitimè extra-eta, in omnem casum dicta Enunciatio unica, & Recens intra centum annos, & emissa in tempore suscepito, quia non possidebat præsentatus a Parochianis, nihil probat Rota coram Burato dict. dec. 173. n. 12. & 13. & in Aulana iurispatronatus 7. Ianij 1618. coram Eminentiiss. D. Card. Panzirolo.

11. Minusque suffragatur Gratia si Neuvi per Nuclellum obtenta ab Alexandre V. cum derogatione Iurispatronatus, quia in illa narratur, quod a nonnullis asserebatur Ecclesiæ prædictam esse de Iurispatronatus, & Papa derogauit, quatenus illud exacte, quo causa potius dicitur controversum, & impugnatum Iurispatronatus, quam admisimus, Rota d. dec. 178. 8. 14. ad medium, & n. 17. in fine, coram Barato, & in dec. 71 n. 4. coram Reuerendiss. Virgellen.

12. Ulterius considerarunt DD. præter presumptionem juris, quod in dubio Ecclesiastica beneficia præsumunt libera iuxta doctrinam Innocençii in casu 4. nerabilis, n. 9. de except. & ibi Dafres. Dec. conf. 802. n. 1. cum aliis adductis per Menoch. de presumpt. presum. 90. n. 1. lib. 3. Rota coram Card. Scarp. dec. 153. n. 1. coram Card. Caual. dec. 159. n. 1. coram Cardin. Sacraeo in Bonen. beneficio 28. Junij 1617. & Sept. in illis. Quia Iurispatronatus est quædam sententia beneficij, quia non præsumitur, Abbas conf. 59. n. 2. lib. 2. Gag. conf. 48. n. 16. in isto casu concurredit, quod à dicto anno 1491. citra, nulla datur Præsentatio facta a Patronis, neque in reservationibus beneficiorū, nemus non fuit derogatum Patronatus, sed nec etiam facta fuit mentio illius, de eo enim facta fuisset mentio, vel confessus fuisset præseruatus, aut illi derogatum prout fit de hys pro ea qua tradit Paris. de ref. lib. 7. q. 4. n. 3. & 5. 59. Rota coram bon. mem. Barato dec. 178. n. 7. Ita quod cum ab anno 1491. que Nucchellus prouulus Apostolicus fuit immisus usque ad ultimam vacationem anni 1641. & sic post Concilium Tridentinum per 150. annos nulla detur Nominatio, seu Præsentatio Parochianorum, & omnes Collationes seu Præsentes Apostolicæ fuerint factæ tanquam de libero. Hievlmissimus status in concusso prævaleret, & est attendendus cum non possit dici probatus Patronatus laicalis.

Provt vtraque parte informante fuit per DD. refolutum.

DECISIO XVIII.

Sacra Rota Romane coram R.P.D. Bichio.

Gerunden. Capellania.

Veneris 27. Ianuarii 1645.

§. 1. **S**Vbistere visa est Dominis decisio edita 13. Ianij proximè præteriti, non obstantibus ex adverso contra eam deductis. Quod enim possesso Francesch non sit manutinibilis, ex quo capularier capta non fuerit, ut requirebatur. Caffad. dec. 8. n. 1. de caus. poss. & prop. & dec. 5. n. 3. de Iurepat. Roman. conf. 483. n. 2. & seqq. Rot. dec. 156. sub n. 1. lib. 3. part. 1. divers. dec. 91. num. 6. part. 1. recent. etiam tradita fuerit de mandato Collatoris, vel alterius Executori. Pat. dec. 2. n. 2. Mando de Signat. grat. tit. de regre. Col. 4. ver. illa verba, l'over de re benef. lib. 3. q. 1. n. 38. cum aliis allegatis in Senen. Canonicus 21. Ianij 1596. coram bon. mem. Littera.

2. Non obest quia dignitatis, qualis ut infra dicam, est Capellania de qua agitur, nō est necesse, quod capularier possessio capulariter, cum dignitates non sint de Capitulo,

pitulos, nisi in illarum eretione exprimatur concessio;
Stalli in Choro; & vocis in Capitulo. Seraph. decif. 98.
n. 1. Rot. dec. 177. n. 4. & n. 4. & s. inter impress. post me-
dorn. Perus. de man. & in Treueren. Archidiaconatus 13.
Iunij 1644. coram R. P. D. meo Cerro. Praesertim, quia
ipse aduerarius eodem modo, quo Francefch absque
facto Capituli caput possessionem, in qua petit manu-
teneri, sic agnouit non requiri quod possesso capitu-
lariter tradatur & de hoc defectu date non potest, vt
in simili dixit Rot. in Auximane Tutele 16. Februario
1582. coram bon. mem. de Rubis, & in Aretina ipsius
9. Iunij 1604. coram bon. mem. Coccino, inter eius im-
press. decif. 1604. n. 7.

3. Quod autem Capellania hæc sit dignitas, constat
ex publico instrumento anni 1605, dato in Summa Ta-
nerer. n. 9. in quo dicitur, quod est quarta Dignitas
post Abbataralem, & contra aduersarium, qui illud pro-
duxit, plenè probat, cum procedendo confessus fuerit
vera esse omnia ibidem contenta, Salic. in l. compara-
tiones sub n. 13. C. de fid. instrum. Dec. in cap. cim. vene-
rabilis. n. 90. de excipi. Surd. consl. 15. n. 16. Buratt. dec.
934. n. 4. atque etiam enunciata. Ruin. consl. 141. n. 13.
lib. 5. Aymon. f. 134. n. 8. Buratt. decif. 622. m. 3. Idem-
que deducitur ex testibus examinatis in causa Ger-
den. Iurisditionis coram bon. mem. Coccino, qui licet
examinati in alia causa, quia deponunt super statu be-
neficij probant etiam in hoc iudicio. Mant. decif. 350.
n. 4. & suis d'Am in Pistorien. Parochial. 27. Ianuarii
1620. coram bon. mem. Pirouano, & in eadem 9. Februa-
rii 1632. coram bon. mem. Merlino, vel saltem mul-
tum coadiuant probacionem resultante ex instrumento
Felin. in cap. causam quis il primos. 19. de tefib.
Natt. consl. 394. n. 24. Rot. dec. 294. n. 3. part. 1. recent.

4. Minus oblitus, quod Capellania ex quo habet cu-
ram animarum, nulliter collata fuerit absque concursu
requiritus ex dispositione Sac. Conc. Trid. sess. 24. de re-
form. c. 18. cuius formam san. me. Pius V. in constit. 1.
Inter eius impress. Bullar. tom. 2. mandauit seruari sub
decreto irritanti, quod insicit titulum, ac possessionem
eius vigore subsecutam. Capuag. decif. 307. num. 4. q. 1.
Cassad. dec. 1. n. 2. de refit. spoliat. Rot. eod. sit. decif. 3.
sub n. 1. in nouis, & dec. 2. in antiqu. etiam ad effectum
manutentionis, Loter. de re benef. lib. 2. q. 46. n. 63. &
sequent. vbi quod possesso habetur pro vacua. & pro
non possessione. Grat. disep. 113. n. 7. 2. Put. dec. 179.
n. 2. & 3. lib. 2. in corr. Rot. dec. 215. n. 15. & seqq. inter
impress. post Modern. de manutendo. ita ut secundo
possessori licet posteriori sit danda manutentio. Mant.
decif. 40. n. 8. Coccin. decif. 5. n. 4. Rot. inter recent.
decif. 48. n. 2. & seqg. part. 5.

5. Quia necessitas concursus cessat in Dignitatibus
habentibus curam animarum, sive existant in Ecclesia
Cathedrali, sive in Collegiata, sive declarata Sacer. Con-
greg. Concilij Tridentini refert Garc. de benef. p. 9. c. 2.
sub n. 181. & 195. vbi dicitur ratio, quia Concilium
non fecit expressam mentionem Dignitatibus, & nota
Barbos. in collect. ad Concil. de sess. 4. de reform. c. 18.
num. 14. & 15. & in inst. de offic. Episc. allegat. 60.
n. 28. & 29. Gonzal. super reg. gloss. 6. n. 162. Et quam-
uis Capellania aliquando collata fuerit præterito con-
curfu, hoc tamen vii factum per errorem vel ex abundan-
ti, non nocet, testamentum, C. de testament. Roman.
consol. 347. n. 7.

6. Et sufficit dubitari posse, sive necessarius concursus,
vt interim eius omissione non resistat manutentioni
Francefch anterioris possessoris, vt fecit in puncto
Coccin. decif. 124. n. 4. & 5. nam decretum irritans ap-
positum non super certo corpore beneficij, sed in gene-
re, sive in lege generali non tollit insistentiam saltem
fæcti, donec insitificetur, quod versamus in casu decre-
ti irritantis. Gonz. super reg. 8. gloss. 64. n. 42. & 39. Lot-
ter. de re benefic. lib. 2. q. 8. n. 77. Capuag. decif. 25. n. 8.

Tom. VII III.

& seqg. p. 1. Canaler. decif. 2. n. 4. Rot. decif. 3. 4. n. 2.
decif. 5. 62. n. 2. & 3. part. 1. recent. & in Legionen. bene-
ficij 4. Iulij 1640. coram R. P. D. meo Ghisterig.

Tandem non obstat, quod collatio Capellaniæ non
spæt ad Abbatem, qui contulit Francefch; sed ad Or-
dinarium, quia hæc reliienda sunt ad petitorum, cum
respiciant titulum possessionis, qui necessarius non est
ad obtinendam manutentionem, vt præter allegatos ip-
 prima decisione dixit Rota in supradicta Treueren. Ar-
chidiaconatus 13. Iunij 1644. coram R. P. D. meo Cerro.

Et ita vtraque, &c.

DECISIO XXIX.

Sacrae Rotæ Romanae coram R. P. D. Verospio

Compostellana Parochialis.

Veneris 10. Februario 1645.

9. 1. **D**ecisum fuerat coram Eminentissimo D. Cat-
din. meo Cochino sub die 17. Iunij præteriti
anni, adiudicandam esse Parochialem controuersum
Petro Lopez, qui cius collationem ab Eminentiss. Card-
din. Archiepiscopo Compostellano obtinuerat. Re-
sponsu per me dubio illius confirmatione respon-
sum fuit ex optimis fundamentis in eadem decisione
deductus.

2. Dum enim ex reg. 8. hodie 9. Cancellaria hæc Pa-
rochialis erat Apostolicae Sedi referuata; tunc ratione
vacationis in mense Nouembri eidem sedi semper affe-
cta, vt aduerterit Gonzal. super eadem regula gloss. 46.
n. 22. tunc ex qualitate Patronatus Ecclesiæticis ut voluit
Felin. intrat. quando lit. Apostol. nos. Patron. n. 11. in 3.
limir. Contra qq. præf. c. 6. n. 5. Rot. coram Cassad. dec. 4.
n. 2. de iur. patron. & coram Greg. dec. 48. n. 4. coram Ca-
nal. dec. 178. n. 3. & decif. 547. n. 2. & in dec. 48. n. 7. p. 5.
recent. Eius virtute reservationis potuit Eminentiss. Card. Archiepiscopus hanc Parochialem Petro conferre,
tunc auctoritate ordinaria sibi, tanquam Cardinali
attributa per generale indultum ciudem regulæ, ex
cuius dispositione non solum remouentur obſcula re-
servationum; sed illi tribuitur facultas conferendi be-
neficia Apostolicae sedi referuata, ac si affectiones non
emanassen, ut ponderauerit Rot. cora Cassad. dec. 8. n. 10.
& 11. de præbendis in dec. 58. n. 48. & 49. p. 5. recent.
Mediolanens. Canonicus 8. Februario 1638. coram R.
D. meo Decano; & declarauit sanct. mem. Virbanus in
Ball. 59. in ordine ad fauorem tantum Cardinalium,
non autem alterius Collatoris fuisse inducitum idem
indultum, cuius meminit Lother. de re benefic. lib. 2. q.
2. 1. m. 1. 26. tunc etiam auctoritate delegata sibi debita in
viii specialis indultu, ut tradit idem Lother. in diq. 21.
n. 11. 7. & seqg. Garz. de benef. p. 5. c. 1. n. 62. 8. Rot. in di-
Mediol. Canonicus, coram Reverendiss. D. meo Decan.
Hæc vero qualitas Patronatus visa fuit insitificari ex
pluribus præsentationibus per spatium longi temporis
factis a Priori S. Mariae de Sar, ex quibus resulat pro-
batio patronatus inter personas priuatas. Franc. in
c. 1. n. 5. de iure patron. Federic. de Sen. consl. 234. n. 4.
Rot. coram Cassad. decif. 2. num. 7. de probat. & coram
Achil. decif. 1. n. 1. de iur. patron. & in Bergomen. Ca-
pellania 18. Maij 1629. coram bon. mem. Merlino, & in
Pistorien. Parochialis 10. Maij 1641. coram Eminentissima D. meo Verospio, dum præseruit præsentationes
prædictæ probant effectum fortia ex successiva
præsecurione vnius per mortem alterius, iuxta celebre
consil. Oldrad. 219. sapientis approbatum in hoc Tribu-
nali, ut in decif. 41. n. 2. & decif. 370. n. 7. p. 2. recent. &
decif. 545. n. 2. p. 1. coram Gregor. dec. 11. n. 1. & coram
Seraph. decif. 294. & 337. tunc ex testibus de publica

X. • voce,